

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพรปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ เป็นการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพรปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ 2) สร้างและหาประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติ ทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน แพรปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียน การสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ ในการพัฒนาทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพรปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ โดยผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอนงานตัดเย็บ (Research : R1)

- การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม
- การวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 2 : การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Development : D1)

- การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ
- การออกแบบและพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- การประเมินคุณภาพและการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ

ขั้นตอนที่ 3 : การทดลองและศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ (Research : R2)

- การทดลองใช้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน งานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ
- การศึกษาผลการพัฒนาทักษะการตัดเย็บหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอน งานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ

ขั้นตอนที่ 4 : การปรับปรุงและนำเสนอการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ (Development : D2)

- สรุปข้อค้นพบจากการทดลองใช้และการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ
- จัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บฉบับสมบูรณ์และเผยแพร่

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
แผนภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 : การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ (Research : R1)

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ คือ

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ

แหล่งข้อมูล

1. ครูผู้สอนงานอาชีพโรงเรียนแพร์ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ ในการสนทนากลุ่มให้ความคิดเห็นและให้ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพ จำนวน 6 คน
2. ผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ เป็นครูผู้สอนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการปฏิบัติ และมีคุณลักษณะเป็นครูผู้สอน มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูเชี่ยวชาญและปฏิบัติการสอนสายงานอาชีพไม่ต่ำกว่า 10 ปี โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 2 ท่าน และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารงานวิชาการ สังกัดโรงเรียนเฉพาะความพิการทางด้านสติปัญญาปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารงานวิชาการไม่ต่ำกว่า 10 ปี โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 3 ท่าน รวมจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก)
3. ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบประเมินค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หรือ ดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) เพื่อตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและให้คำปรึกษาแนะนำ โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สำหรับครูผู้สอนงานอาชีพ เพื่อบันทึกความคิดเห็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพ
2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อศึกษาความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการปฏิบัติด้วยรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ (Research : R1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ดำเนินการสนทนากลุ่มครูผู้สอนงานอาชีพ โรงเรียนแพร์ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดแนวทางการจัดการเรียนการสอนงานอาชีพ

2. ดำเนินการศึกษาเอกสาร โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ขั้นตอน กระบวนการ เนื้อหา เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนงานตัดเย็บที่เน้นทักษะปฏิบัติ

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. การสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้นำหมายครูผู้สอนงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแพร่ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ จำนวน 6 คน ร่วมสนทนากลุ่มให้ความคิดเห็นและให้ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนงาน อาชีพตามสภาพที่คาดหวัง และสภาพปัจจุบันที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู การเรียนรู้ ของนักเรียน และสื่อการเรียนการสอน รวมถึงข้อมูลความต้องการในการจัดการเรียนการสอนทักษะ อาชีพ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สร้างข้อสรุปอุปนัย

2. การศึกษาเอกสาร

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง และทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ขั้นตอน กระบวนการ เนื้อหา เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ เน้นทักษะปฏิบัติ

3. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยนำข้อสรุปจากการสนทนากลุ่ม และการศึกษา เอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติในการสอนงานอาชีพตัดเย็บ มากำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ ซึ่งได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

3.1 ชั้นวิเคราะห์

1) ศึกษาค้นคว้าความรู้ และเนื้อหาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะ ปฏิบัติจากเอกสารความรู้ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

2) ศึกษารายละเอียดประเด็นสำคัญที่ต้องการทราบข้อมูล

3.2 ชั้นออกแบบ

นำเนื้อหาและรายละเอียดที่ได้ศึกษาค้นคว้ามากำหนดรูปแบบเพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ

1) กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้

ข้อที่ 1 แนวคิดการเรียนการสอน

ข้อที่ 2 ขั้นตอนการสอน

ข้อที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อที่ 4 การวัดผลและประเมินผล และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

ข้อที่ 5 ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการแก้ปัญหา

ข้อที่ 6 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ

ข้อที่ 7 ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2) กำหนดรูปแบบของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

- รูปแบบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยผู้วิจัยได้กำหนดส่วนโครงสร้างและคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าก่อนการไปเก็บข้อมูล
- รูปแบบของแบบสัมภาษณ์ที่มีทั้งส่วนโครงสร้างการสัมภาษณ์และส่วนของการกรอกข้อมูลอยู่ด้วยกัน

3.3 ชั้นจัดทำ

- 1) ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์และรวบรวมประเด็นในการสัมภาษณ์
- 2) สร้างแบบสัมภาษณ์ตามจุดประสงค์รายละเอียดประเด็นสำคัญที่ต้องการทราบข้อมูล โดยรูปแบบของแบบสัมภาษณ์ที่มีทั้งส่วนโครงสร้างการสัมภาษณ์และส่วนของการกรอกข้อมูลอยู่ด้วยกัน เมื่อเสร็จสมบูรณ์แล้วตรวจสอบความถูกต้องด้วยตัวเองก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพ

3.4 ชั้นพัฒนา

- 1) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ตรวจสอบคุณภาพ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หรือ การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้ (ภาคผนวก ก)

(1) ดร.สุจินต์ สว่างศรี	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล จังหวัดลพบุรี
(2) ดร.อรอนงค์ วุวงศ์	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ จังหวัดแพร่
(3) ผศ.สาธิต แก่นมณี	อาจารย์ผู้สอนรายวิชาการวิจัย และการวัดประเมินผล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ จังหวัดแพร่ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่
(4) นางสาวศิริส บุญญะฤทธิ์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบสิ่งทอ คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
(5) นางณัฐชญา ลาวัณยกุล	ครูเชี่ยวชาญ สาขาการศึกษาพิเศษ ปฏิบัติการสอนคหกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่

โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ ลงความเห็นและให้คะแนนในแต่ละรายการ และใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 เป็นค่าแสดงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ โดยใช้สูตร (กรีก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง, 2555: 11-12)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	คือ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	คือ	ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่ามีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผลจากการตรวจสอบคุณภาพ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หรือการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่าได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.92 (ภาคผนวก ง)

2) นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับคำแนะนำในการปรับปรุง ดังนี้ ควรเพิ่มประเด็นคำถามในเรื่องลักษณะขั้นตอนในการฝึกปฏิบัติการตัดเย็บ และประเด็นคำถามควรมีความสัมพันธ์กับชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ

3) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุง แก้ไขเสร็จเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งก่อนการจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์

4) นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้ (ภาคผนวก ก)

(1) นายจรูญ ต้นมา	ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ จังหวัดแพร่
(2) นายสมนึก วันละ	ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ วิทยาลัยเทคนิคแพร่ จังหวัดแพร่
(3) นางมาลินี วรรณวงศ์	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกาวีละอนุกุล จังหวัดเชียงใหม่
(4) นางนงคราญ ดวงตา	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนน่านปัญญานุกูล จังหวัดน่าน
(5) นางภาวนา จันทราภานนท์	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่

5) วิเคราะห์และสรุปประเด็นการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บและร่างรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. เก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่มกับครูผู้สอนงานอาชีพ โดยการบันทึกการสนทนากลุ่ม
2. เก็บข้อมูลจากการศึกษาเอกสารแนวทางการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ โดยการบันทึกข้อมูล
3. เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

(Structured Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม การศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปอุปนัย เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ขั้นตอนที่ 2 : การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Development : D1)

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการนำผลจากการสนทนากลุ่ม ผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิดการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ และผลการสรุปประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่ได้จากการศึกษาขั้นตอนที่ 1 (Research : R1) มาออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ และพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ คือ

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณกุล จังหวัดแพร่
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ
3. เพื่อออกแบบและพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ
4. เพื่อออกแบบและพัฒนาแบบประเมินผลการเรียนรู้

แหล่งข้อมูล

1. ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ในการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ (ภาคผนวก ก)
2. ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ในการตรวจสอบประเมินค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หรือ ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ (ภาคผนวก ก)
3. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในการทดลองใช้และหาประสิทธิภาพรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาวิชาที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหากลุ่มทักษะอาชีพงานตัดเย็บ ตามหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ พุทธศักราช 2553 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560 กลุ่มทักษะอาชีพ ประกอบไปด้วยเนื้อหาจำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

- หน่วยที่ 1 พื้นฐานการตัดเย็บ
- หน่วยที่ 2 เทคนิคในการตัดเย็บเบื้องต้น
- หน่วยที่ 3 การสร้างชิ้นงานการเย็บผ้าด้วยจักร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ร่างรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ
2. แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ
3. แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่
5. ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่
6. แบบประเมินผลการเรียนรู้
  - 6.1 แบบทดสอบวัดความรู้
  - 6.2 แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน
  - 6.3 แบบประเมินชิ้นงาน
  - 6.4 แบบสังเกตพฤติกรรม
    - ชุดที่ 1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
    - ชุดที่ 2 แบบสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

วิธีดำเนินการวิจัย

ในขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Development : D1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ดำเนินการร่างรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ
2. ดำเนินการออกแบบและพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ดำเนินการประเมินคุณภาพและการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

1.1 ชั้นวิเคราะห์

- 1) วิเคราะห์สรุปผลประเด็นการสนทนากลุ่ม จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1
- 2) วิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ
- 3) วิเคราะห์สรุปผลประเด็นการสัมภาษณ์ จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1

1.2 ชั้นออกแบบ

- 1) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สรุปผลประเด็นการสัมภาษณ์มากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
- 2) ยกร่างรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ผู้วิจัยได้ทำการร่างรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นรูปแบบที่นำแนวคิดรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติมาใช้วางแผนในการจัดการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะปฏิบัติในการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณกุล จังหวัดแพร่

1.3 ชั้นจัดทำ

จัดทำรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บที่มีองค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ซึ่งกิจกรรมการสอน มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ชั้นการสาธิต
- 2) ชั้นการเลียนแบบ
- 3) ชั้นการฝึกปฏิบัติ
- 4) ชั้นการสะท้อนผล
- 5) ชั้นการปรับปรุงพัฒนา

1.4 ชั้นพัฒนา

- 1) นำรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บที่จัดทำขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ และแสดงความคิดเห็นในการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ เพื่อรับรองรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ซึ่งจากการประเมิน

คุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.36 (ภาคผนวก ง)

2) นำรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ที่ได้รับการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ และใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 เป็นค่าแสดงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ซึ่งจากการนำรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.86 (ภาคผนวก ง)

3) นำรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไข ได้แก่ เพิ่มบทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียน และชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บลงในรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ตลอดจนเพิ่มลูกศรแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบให้ครบถ้วน ชัดเจน เพิ่มจุดสิ้นสุดปลายทางความสำเร็จเมื่อนักเรียนไม่ผ่านให้ย้อนกลับสู่กิจกรรมการเรียนการสอน

4) นำรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ที่ได้ปรับปรุง แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง จึงสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพที่เหมาะสม และสามารถนำไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

5) นำรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานผ้า ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ไว้ 80/80 โดยดำเนินการดังนี้

(1) ทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว โดยทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานผ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ จำนวน 3 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน 16.00 น. – 18.00 น. ของทุกวัน เนื่องจากนักเรียนเป็นนักเรียนประจำจึงดำเนินการได้ตามกำหนดเวลาการจัดกิจกรรม ผลการทดลองปรากฏว่ารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ มีประสิทธิภาพ 71.95/69.64 (ภาคผนวก จ) ค่าประสิทธิภาพที่ได้ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยจึงปรับปรุงในขั้นสาธิตให้มีการชี้แนะและเน้นย้ำในส่วนที่สำคัญในระหว่างการสาธิต และการใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดและแสดงความคิดเห็นเพื่อทบทวนการปฏิบัติงานของตนเองในขั้นการสะท้อนผล แล้วนำไปทดลองใช้ใหม่

(2) ทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม โดยทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานผ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ จำนวน 5 คน โดยคณะนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับนักเรียนที่ทดลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน 16.00 – 18.00 น.

ของทุกวัน เนื่องจากนักเรียนเป็นนักเรียนประจำจึงดำเนินการได้ตามกำหนดเวลาการจัดกิจกรรม ผลการทดลองปรากฏว่ารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ มีประสิทธิภาพ 77.64/78.21 (ภาคผนวก จ) ค่าประสิทธิภาพที่ได้ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยจึงปรับปรุงในชั้นสาธิตให้นักเรียนสรุปผลจากการดู การสาธิตเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ขั้นการฝึกปฏิบัติให้มีการแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถทำงานได้ดีขึ้น ขั้นการสะท้อนผลให้นักเรียนได้เปรียบเทียบชิ้นงานของตนกับชิ้นงาน ต้นแบบ และให้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

(3) ทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม โดยทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานผ้า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนแพร่งปญานุกูล จังหวัดแพร่ จำนวน 6 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับนักเรียนที่ทดลองในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน 16.00 – 18.00 น. ของทุกวัน เนื่องจากนักเรียนเป็นนักเรียนประจำจึงดำเนินการได้ตามกำหนดเวลาการจัดกิจกรรม ผลการทดลองปรากฏว่ารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ มีประสิทธิภาพ 83.60/83.04 (ภาคผนวก จ) ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

6) ปรับปรุง แก้ไขหลังการทดลองใช้ โดยเพิ่มผู้ปกครองและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะการตัดเย็บของนักเรียน แล้วจัดทำเป็นรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บที่สมบูรณ์ และนำไปใช้กับนักเรียนประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานตัดเย็บ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร่งปญานุกูล จังหวัดแพร่

2.1 ชั้นวิเคราะห์

1) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนแพร่งปญานุกูล จังหวัดแพร่ พุทธศักราช 2553 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560 กลุ่มทักษะอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อกำหนดตัวชี้วัด มาตรฐาน สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดผลและประเมินผล

2) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ และสภาพปัญหาอุปสรรคจากการเรียนการสอนแบบปกติเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร่งปญานุกูล จังหวัดแพร่

2.2 ชั้นออกแบบ

1) นำรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมา ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาทักษะอาชีพการตัดเย็บ

2) กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผลที่เน้นการวัด และการประเมินการปฏิบัติ

3) กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบชุดฝึกปฏิบัติ ทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 13 แผน

2.3 ชั้นจัดทำ

จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้ประกอบกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ โดยยึดตามรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งแต่ละแผนจะประกอบไปด้วยเนื้อหา/ทักษะที่ใช้สอนให้กับนักเรียน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดผล ประเมินผล เกณฑ์การประเมิน โดยแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีกิจกรรมชั้นสอน 5 ขั้นตอนประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสาธิต เป็นการแสดงทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนที่สมบูรณ์ครบถ้วนในภาพรวม โดยการสาธิตเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นปกติตามธรรมชาติ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเลียนแบบ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนทำตาม หรือเลียนแบบ โดยครูแบ่งการปฏิบัติงานเป็นทักษะย่อย ๆ ให้ผู้เรียนสังเกต และทำตามทีละขั้นตอน ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามจนกระทั่งเกิดความเข้าใจและทำตามได้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง โดยไม่มีการสาธิตและไม่มีแบบอย่างให้ดู ผู้เรียนได้ฝึกฝนการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนของทักษะตามชุดฝึกปฏิบัติ ทักษะการตัดเย็บ ครูคอยสังเกตและให้คำแนะนำช่วยเหลือจนกระทั่งทำได้ถูกต้องแล้วจึงให้ฝึกหลาย ๆ ครั้ง จนเกิดความชำนาญ

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการสะท้อนผล เป็นขั้นการทบทวนการปฏิบัติงาน โดยผู้เรียนร่วมกับผู้สอนวิเคราะห์การปฏิบัติงานของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จุดบกพร่อง ค้นพบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน และวางแผนในการปรับปรุงพัฒนา และแก้ไขให้ได้

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการปรับปรุงพัฒนา เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงพัฒนาทักษะหรือการปฏิบัติงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น โดยปฏิบัติงานใหม่อีกครั้งหนึ่ง

2.4 ชั้นพัฒนา

1) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ และใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 เป็นค่าแสดงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.90 – 1.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.96 (ภาคผนวก ง)

2) นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไข ได้แก่ การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจน และสอดคล้องกับเนื้อหา/ทักษะที่จะสอนนักเรียน เพิ่มแรงเสริมที่ใช้ในระหว่างสอน และควรระบุวิธีการวัดผลประเมินผลให้ชัดเจน

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ได้ปรับปรุง แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง จึงสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพที่เหมาะสม และสามารถนำไปทดลองใช้จัดการเรียนการสอนนักเรียนกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานตัดเย็บ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้สามารถใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

5) ปรับปรุง แก้ไขหลังการทดลองใช้ โดยจัดแบ่งจำนวนชั่วโมงเป็นกิจกรรมย่อย ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมในกรอบจำนวนชั่วโมงที่กำหนดในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับนักเรียนประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานตัดเย็บ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

3. การสร้างชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ

การสร้างชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ชั้นวิเคราะห์

1) ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้และวิเคราะห์ การเรียนรู้ของนักเรียนที่ส่งผลต่อทักษะในการเรียนรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานของนักเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานต่ำ ไม่เข้าใจลักษณะการใช้งานของจักรเย็บผ้า ไม่สามารถลำดับการทำงานให้เป็นไปตามขั้นตอน และไม่สามารถเลือกวิธีการเย็บที่เหมาะสมกับชิ้นงานได้

2) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ พุทธศักราช 2553 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560 กลุ่มทักษะอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560 เพื่อกำหนดเนื้อหา และจุดประสงค์ การเรียนรู้

3) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บและศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชุดฝึกทักษะในการพัฒนาการเรียนรู้

3.2 ชั้นออกแบบ

นำเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังมากำหนดรูปแบบเพื่อสร้างชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่

1) กำหนดรูปแบบ และองค์ประกอบของชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ โดยออกแบบเนื้อหา วิธีการจัดกิจกรรม การสร้างสื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติ

2) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความสำคัญของการตัดเย็บได้

2. เพื่อให้นักเรียนบอกชื่อ หน้าที่และประโยชน์การใช้งานของส่วนประกอบต่าง ๆ ของจักรเย็บผ้าไฟฟ้าฝีมือนักเรียนได้

3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้ บำรุงรักษา และการจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการตัดเย็บได้

4. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติวิธีการใช้จักรเย็บผ้าเบื้องต้นและบำรุง รักษาจักรเย็บผ้า ไฟฟ้าฝึเพิ่มเติมได้

5. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติการเย็บผ้าฝึเพิ่มเติมตรงได้

6. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติการเย็บตะเข็บได้

7. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติการสร้างชิ้นงานจากการตัดเย็บได้

3) จัดเนื้อหาและกิจกรรมในชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บให้มีความเหมาะสมกับ นักเรียนและเวลาในการเรียนการสอน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ มีดังนี้

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการตัดเย็บ

กิจกรรมที่ 1 ความสำคัญของการตัดเย็บ

กิจกรรมที่ 2 ลักษณะและส่วนประกอบของจักรเย็บผ้า

กิจกรรมที่ 3 วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือในการตัดเย็บ

หน่วยที่ 2 เทคนิคการตัดเย็บเบื้องต้น

กิจกรรมที่ 4 วิธีใช้จักรเย็บผ้า

กิจกรรมที่ 5 การเย็บฝึเพิ่มเติมตรง

กิจกรรมที่ 6 การเย็บตะเข็บแบบธรรมดา

กิจกรรมที่ 7 การเย็บตะเข็บเข้าถ้ำ

กิจกรรมที่ 8 การเย็บตะเข็บล้น

กิจกรรมที่ 9 การพับริมผ้า

หน่วยที่ 3 การสร้างชิ้นงานการเย็บผ้าด้วยจักร

กิจกรรมที่ 10 การเย็บผ้าพันคอ

กิจกรรมที่ 11 การเย็บปลอกหมอน

กิจกรรมที่ 12 การเย็บเสื่อกระเบื้อง

กิจกรรมที่ 13 การเย็บกระเป๋าผ้า

3.3 ชั้นจัดทำ

1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเรียนรู้เรื่องการตัดเย็บจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเจ้าของสถานประกอบการในการตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ข) พร้อมกับศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการตัดเย็บ หนังสือพื้นฐานงานผ้า บริษัทสถาพรบุ๊ค จำกัด (2555) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานงานบ้าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 บริษัทสำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด (2557) หนังสือรวมวิชางานฝีมือแกะสลัก เย็บ ปัก ถัก ร้อย ร้านสุริยา (2558) หนังสือมือใหม่ตัดเย็บเสื้อผ้า บริษัทวาดศิลป์ จำกัด (2559) หนังสือตั้งต้นตัดเย็บ บริษัททอมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์ จำกัด (2560) และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนศึกษาจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ นำมาศึกษาเพื่อดำเนินการจัดทำชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร่ปัญญาคุณกุล จังหวัดแพร่

2) สร้างชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนแพรปัญญาคุณ จังหวัดแพร์ ตามรูปแบบและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด โดยแบ่งขั้นตอนในการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนย่อย ๆ และเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เมื่อเสร็จสมบูรณ์แล้วตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเองก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพ

3.4 ขั้นพัฒนา

1) นำชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 เป็นค่าแสดงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ ซึ่งผลจากการตรวจสอบคุณภาพ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หรือ การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.97 – 1.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.98 (ภาคผนวก ง)

2) นำชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ มาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับคำแนะนำในการปรับปรุง ดังนี้ เพิ่มขั้นตอนและภาพประกอบให้ละเอียดมากขึ้น ปรับภาพประกอบให้มีรูปแบบเดียวกัน ปรับคำชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ครอบคลุม ถูกต้อง

3) นำชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง

4) นำชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บมาปรับปรุง แก้ไข และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานตัดเย็บ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 หลังการทดลองใช้ พบว่า รูปภาพใช้ด้ายเย็บเป็นสีเดียวกับผ้าจึงทำให้นักเรียนเห็นแนวเส้นเย็บไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนรูปภาพที่ใช้ด้ายสีเดียวกับผ้าให้เป็นด้ายสีต่างจากผ้าให้เห็นชัดเจนมากขึ้น เพื่อเตรียมการนำไปใช้กับประชากรที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

5) การนำชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานผ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ไว้ 80/80 โดยดำเนินการดังนี้

(1) ทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว โดยทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานผ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนแพรปัญญาคุณ จังหวัดแพร์ จำนวน 3 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน 16.00 น. – 18.00 น. ของทุกวัน เนื่องจากนักเรียนเป็นนักเรียนประจำจึงดำเนินการได้ตามกำหนดเวลาของชุดฝึกปฏิบัติ ผลการทดลองปรากฏว่าชุดฝึกปฏิบัติ ทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 71.95/69.64 (ภาคผนวก จ) ค่าประสิทธิภาพที่ได้ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยจึงนำชุดฝึกปฏิบัติมาปรับปรุงแก้ไขเนื้อหา ให้มีความกระชับ ชัดเจนและง่ายขึ้น ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายให้เหมาะกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพิ่มลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติการตัดเย็บให้มีความละเอียดมากยิ่งขึ้นแล้วนำไปทดลองใช้ใหม่

(2) ทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม โดยทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานผ้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนแพร่ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ จำนวน 5 คน โดยคณะนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับนักเรียนที่ทดลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน 16.00 – 18.00 น. ของทุกวัน เนื่องจากนักเรียนเป็นนักเรียนประจำจึงดำเนินการได้ตามกำหนดเวลาของชุดฝึกปฏิบัติ ผลการทดลองปรากฏว่าชุดฝึกปฏิบัติ ทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 77.64/78.21 (ภาคผนวก จ) ค่าประสิทธิภาพที่ได้ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยจึงนำชุดฝึกปฏิบัติมาปรับปรุงแก้ไขรูปภาพที่สื่อความหมายไม่ชัดเจน เปลี่ยนรูปภาพที่ใช้ด้ายสีเดียวกับผ้าให้เป็นด้ายสีต่างจากผ้าให้เห็นชัดเจนมากขึ้น ปรับข้อความที่สื่อความหมาย กำกวมทำให้นักเรียนตอบไม่ตรงประเด็น ปรับคำถามโดยใช้รูปภาพในการถามนอกเหนือจากการใช้ข้อความเพียงอย่างเดียว เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจง่าย และเหมาะสมกับระดับความสามารถและศักยภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรนำรูปภาพที่ไม่เกี่ยวข้องออก เช่น กรอบหรือรูปภาพการ์ตูนที่ตกแต่งภายในชุดฝึกปฏิบัติ เพราะนอกจากไม่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้วยังดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้ออกนอกบทเรียน

(3) ทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม โดยทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานผ้า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนแพร่ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ จำนวน 6 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับนักเรียนที่ทดลองในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน 16.00 – 18.00 น. ของทุกวัน เนื่องจากนักเรียนเป็นนักเรียนประจำจึงดำเนินการได้ตามกำหนดเวลาของชุดฝึกปฏิบัติ ผลการทดลองปรากฏว่าชุดฝึกปฏิบัติ ทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ 83.60/83.04 (ภาคผนวก จ) ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จากการทดลองใช้ชุดฝึกปฏิบัติกับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้คำแนะนำต่าง ๆ จากการสอบถามและสังเกตนักเรียน ขณะที่นักเรียนใช้ชุดฝึกปฏิบัตินักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในชุดฝึกปฏิบัติครบทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้เป็นอย่างดี และมีข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปรับปรุง คือ ต้องการสื่อเสมือนจริง เพราะขั้นตอนการเย็บ หากดูจากรูปภาพแล้วบางครั้งยังไม่เข้าใจ การมีสื่อที่เป็นตัวอย่างของการเย็บอย่างเป็นขั้นตอนจะสามารถให้นักเรียนศึกษาสังเกตและเรียนรู้ ทบทวนได้อย่างชัดเจน มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของนักเรียน โดยจัดทำสื่อเสมือนจริงเป็นสมุดขั้นตอนการเย็บผ้ากิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ คือ การเย็บผีเข็มตรง การเย็บตะเข็บแบบต่าง ๆ และการพับริมผ้า

6) จัดพิมพ์ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับนักเรียนประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานตัดเย็บ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

4. การสร้างแบบประเมินผลการเรียนรู้

การสร้างแบบประเมินผลการเรียนรู้ ทักษะอาชีพการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร่ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ มีการดำเนินการ ดังนี้

4.1 การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้

การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ที่ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ทักษะอาชีพ การตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบทดสอบ จำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบทดสอบชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ

ชุดที่ 2 แบบทดสอบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความสำคัญของการตัดเย็บ

ชุดที่ 3 แบบทดสอบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ลักษณะและส่วนประกอบของจักรเย็บผ้า

ชุดที่ 4 แบบทดสอบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือในการตัดเย็บ

แบบทดสอบเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมุ่งวัดความรู้ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ผู้วิจัยสอน แบบทดสอบในแต่ละชุดเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

1. ชั้นวิเคราะห์

1) ศึกษาและวิเคราะห์ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับ ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ พุทธศักราช 2553 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560 กลุ่มทักษะอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ และการประเมินผล การสร้างเกณฑ์ประเมินผล เพื่อให้แบบทดสอบมีคุณภาพและเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2. ชั้นออกแบบ

1) กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายชื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้

2) กำหนดรูปแบบและจำนวนแบบทดสอบ โดยเลือกใช้แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ข้อสอบชุดที่ 1 ในคู่มือ จำนวน 35 ข้อ ข้อสอบชุดที่ 2 – 4 ในกิจกรรมที่ 1 – 3 ชุดละ 20 ข้อ โดยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน แต่สลับข้อคำถาม และคำตอบ

3. ชั้นจัดทำ

สร้างแบบทดสอบและเกณฑ์การประเมิน

สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ทักษะอาชีพการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่

แบบทดสอบวัดความรู้ ทั้ง 4 ชุด ได้มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน ดังนี้

- ตอบถูก ให้คะแนน 1 คะแนน
- ตอบผิด ให้คะแนน 0 คะแนน

ประเมินผลจากการทดสอบหลังเรียน โดยแบ่งเกณฑ์การประเมินเป็น 4 ระดับ ดังนี้
แบบทดสอบชุดที่ 1

คะแนนระหว่าง	16 – 20	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 4 ดีมาก
คะแนนระหว่าง	11 – 15	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 3 ดี
คะแนนระหว่าง	5 – 10	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 2 พอใช้
คะแนนระหว่าง	0 – 4	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 1 ปรับปรุง

แบบทดสอบชุดที่ 2 – 4 กิจกรรมหน่วยที่ 1 – 3

คะแนนระหว่าง	9– 10	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 4 ดีมาก
คะแนนระหว่าง	7– 8	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 3 ดี
คะแนนระหว่าง	5– 6	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 2 พอใช้
คะแนนระหว่าง	0– 4	มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 1 ปรับปรุง

4. ขั้นพัฒนา

1) นำแบบทดสอบวัดความรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดความรู้ และใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 เป็นค่าแสดงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดความรู้ ซึ่งจากการนำแบบทดสอบวัดความรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านโดยชุดที่ 1 อยู่ระหว่าง 0.40 – 1.00 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.80 ชุดที่ 2 กิจกรรมที่ 1 อยู่ระหว่าง 0.40 – 1.00 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.79 ชุดที่ 3 กิจกรรมที่ 2 อยู่ระหว่าง 0.40 – 1.00 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.82 ชุดที่ 4 กิจกรรมที่ 3 อยู่ระหว่าง 0.40 – 1.00 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.83 (ภาคผนวก ง) แสดงว่าข้อคำถามมีความตรงเชิงเนื้อหาและมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด สามารถนำไปใช้วัดได้จริง โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยทุกชุดเท่ากับ 0.81 ข้อคำถามบางข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ผู้วิจัยได้ตัดออกและดำเนินการคัดเลือก ข้อคำถามชุดที่ 1 ให้เหลือ 30 ข้อ ในชุดที่ 2 - 4 ให้เหลือชุดละ 15 ข้อ

2) นำแบบทดสอบวัดความรู้ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และได้คัดเลือกไว้แล้วนำไปใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานผ้า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 8 คน หาค่าความยาก (P) โดยใช้เทคนิค 50% แบ่งกลุ่มเก่ง กลุ่มอ่อน ซึ่งข้อสอบที่ใช้ได้ต้องมีค่าความยากตั้งแต่ 0.20 – 0.80 และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ให้มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ผลการทดสอบพบว่าข้อสอบในแต่ละชุดมีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกดังนี้ (ภาคผนวก ฉ)

ชุดที่ 1	มีค่าความยากตั้งแต่ 0.37 – 0.75	ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.75 – 0.50
ชุดที่ 2	มีค่าความยากตั้งแต่ 0.37 – 0.87	ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.00 – 0.75
ชุดที่ 3	มีค่าความยากตั้งแต่ 0.37 – 0.75	ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.50 – 0.75
ชุดที่ 4	มีค่าความยากตั้งแต่ 0.37 – 0.87	ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.25 – 0.75

ซึ่งข้อคำถามบางข้อไม่สามารถใช้ได้ ผู้วิจัยได้ตัดออกและดำเนินการคัดเลือก ข้อคำถามชุดที่ 1 ให้เหลือ 20 ข้อ ในชุดที่ 2 - 4 ให้เหลือชุดละ 10 ข้อ

3) นำแบบทดสอบวัดความรู้ที่ได้คัดเลือกไว้แล้วไปวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของข้อสอบทั้งฉบับทุกชุดด้วยวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder & Richardson) โดยใช้สูตร KR-20 (พิสนุ พงศ์ศรี, 2557: 166 – 167) ค่าความเที่ยงแสดงเป็นตัวเลขที่มีค่าไม่เกิน 1.00 ค่าความเที่ยงที่ใกล้เคียง 1.00 จะมีค่าความเชื่อมั่นสูงผลการวิเคราะห์ข้อสอบพบว่าข้อสอบในแต่ละชุดมีค่าความเที่ยงดังนี้ (ภาคผนวก ฉ)

ชุดที่ 1 มีค่าความเที่ยงของข้อสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85

ชุดที่ 2 มีค่าความเที่ยงของข้อสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.59

ชุดที่ 3 มีค่าความเที่ยงของข้อสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.60

ชุดที่ 4 มีค่าความเที่ยงของข้อสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.67

4) นำแบบทดสอบวัดความรู้ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และได้หาค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยงแล้ว มาปรับปรุง แก้ไขในบางส่วน ดังนี้ ปรับข้อคำถามที่มีความกำกวมให้ชัดเจนเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้มากขึ้น

5) นำแบบทดสอบวัดความรู้ที่ได้คัดเลือกและปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง จึงสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดความรู้ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการวัดผลการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) นำแบบทดสอบวัดความรู้ จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์และเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนที่เป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ต่อไป

4.2 การสร้างแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

การสร้างแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน สำหรับประเมินการปฏิบัติงานก่อน ระหว่าง และหลังการใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร์ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นการประเมินการปฏิบัติงานตามสภาพจริงโดยสร้างเครื่องมือแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดแบบลิเคิตสเกล (Likert Scale) และมีเกณฑ์การประเมินแบบรูบริกส์ (Rubrics) ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ชั้นวิเคราะห์

1) ศึกษาและวิเคราะห์สภาพของการปฏิบัติงานการตัดเย็บและคุณลักษณะที่ทำให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพ

2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการปฏิบัติ การประเมินตามสภาพจริงโดยสร้างเครื่องมือแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดแบบลิเคิตสเกล (Likert Scale) และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubrics) เพื่อให้แบบประเมินมีคุณภาพและเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2. ชั้นออกแบบ

1) ระบุคุณลักษณะที่ทำให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพ

2) ระบุรายการที่เป็นเกณฑ์ในการประเมิน จำนวน 4 รายการประเมินในกิจกรรมที่ 3 ออกแบบเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดแบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) โดยมีระดับคุณภาพ 4 ระดับ และจำนวน 5 รายการประเมินในกิจกรรมที่ 4 – 13 ซึ่งออกแบบเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) และกำหนดเกณฑ์การประเมินแบบรูบริกส์ (Rubrics) โดยมีระดับคุณภาพ 4 ระดับ

3) ระบุระดับคุณภาพ โดยการบรรยายลักษณะของการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพในระดับต่าง ๆ เป็น 4 ระดับ

3. ชั้นจัดทำ

สร้างแบบประเมินผลการปฏิบัติงานในการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 กิจกรรมที่ 4 – 9 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 กิจกรรมที่ 10 – 13 และได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลจากการประเมินการปฏิบัติงาน ดังนี้

แบบประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมที่ 3 มีจำนวน 4 รายการ เป็นเครื่องมือแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดแบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) โดยมีระดับคุณภาพ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับ 1 คือ ปฏิบัติได้เมื่อรับการกระตุ้นเตือน

ระดับ 2 คือ ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเมื่อได้รับการกระตุ้นเตือน

ระดับ 3 คือ ปฏิบัติได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องชัดเจน

ระดับ 4 คือ ปฏิบัติได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องชัดเจนและมีความคล่องแคล่ว

คะแนนรวมมีตั้งแต่ 4 – 16 คะแนน นักเรียนที่ได้ระดับคะแนนสูงแสดงว่ามีทักษะในการปฏิบัติงานสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า ในการนำเสนอจะแบ่งเป็น 4 ระดับ โดยแบ่งช่วงคะแนนตามช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น ตามสูตรการคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 489)

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\frac{(16 - 4)}{4} = \frac{12}{4} = 3$$

ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น เท่ากับ 3 จึงสรุปเกณฑ์แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้ดังนี้

คะแนนระหว่าง 13 – 16 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 4 ดีมาก

คะแนนระหว่าง 10 – 12 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 3 ดี

คะแนนระหว่าง 7 - 9 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 2 พอใช้

คะแนนระหว่าง 4 - 6 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 1 ปรับปรุง

แบบประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรมที่ 4 - 13 มีจำนวน 5 รายการ เป็นเครื่องมือแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) และกำหนดเกณฑ์การประเมินแบบรูบริกส์ (Rubrics) มีระดับคุณภาพ 4 ระดับ โดยคะแนนรวมมีตั้งแต่ 5 - 20 คะแนน นักเรียนที่ได้ระดับคะแนนสูงแสดงว่ามีทักษะในการปฏิบัติงานสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า ในการนำเสนอจะแบ่งเป็น 4 ระดับ โดยแบ่งช่วงคะแนนตามช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น ตามสูตรการคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 489)

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\frac{(20 - 5)}{4} = \frac{15}{4} = 3.75$$

ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น เท่ากับ 3.75 แปลเป็น 4 จึงสรุปเกณฑ์แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้ดังนี้

คะแนนระหว่าง 17 - 20	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 4 ดีมาก
คะแนนระหว่าง 13 - 16	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 3 ดี
คะแนนระหว่าง 9 - 12	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 2 พอใช้
คะแนนระหว่าง 5 - 8	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 1 ปรับปรุง

4. ชั้นพัฒนา

1) นำแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของแบบประเมิน และใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 เป็นค่าแสดงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจากการนำแบบประเมินผลการปฏิบัติงานไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.92 (ภาคผนวก ง)

2) นำแบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไขรายละเอียดในการประเมินแต่ละระดับคุณภาพให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3) นำแบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่ได้ปรับปรุง แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง จึงสรุปได้ว่า แบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่สร้างขึ้นมีคุณภาพที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) นำแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน จัดพิมพ์เป็นแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ฉบับสมบูรณ์และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานตัดเย็บ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และเตรียมใช้กับนักเรียนที่เป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ต่อไป

4.3 การสร้างแบบประเมินชิ้นงาน

การสร้างแบบประเมินชิ้นงาน ใช้สำหรับประเมินชิ้นงานหลังการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ แบบประเมินชิ้นงานเป็นการประเมินตามสภาพจริง โดยสร้างเครื่องมือแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดแบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) และมีเกณฑ์การประเมินแบบรูบริกส์ (Rubrics) ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินชิ้นงาน ดังนี้

1. ชั้นวิเคราะห์

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์สภาพของชิ้นงานและคุณลักษณะที่ทำให้ชิ้นงานมีคุณภาพ
- 2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินชิ้นงาน ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ

แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดแบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubrics) เพื่อให้แบบประเมินมีคุณภาพและเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2. ชั้นออกแบบ

- 1) ระบุนคุณลักษณะที่ทำให้ชิ้นงานมีคุณภาพ
- 2) ระบุรายการที่เป็นเกณฑ์ในการประเมิน จำนวน 4 รายการประเมิน
- 3) ระบุระดับคุณภาพ โดยการบรรยายคุณลักษณะของชิ้นงานที่มีคุณภาพในระดับต่าง ๆ เป็น 4 ระดับ

3. ชั้นจัดทำ

สร้างแบบประเมินชิ้นงานหลังการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 และ 3 กิจกรรมที่ 6 – 13 และได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลจากการประเมินชิ้นงาน โดยคะแนนรวมมีตั้งแต่ 4 – 16 คะแนน นักเรียนที่ได้ระดับคะแนนสูงแสดงว่ามีชิ้นงานที่มีคุณภาพสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า ในการนำเสนอจะแบ่งเป็น 4 ระดับ โดยแบ่งช่วงคะแนนตามช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น ตามสูตรการคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 489)

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad \frac{(\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด})}{\text{จำนวนระดับ}}$$

$$\frac{(16 - 4)}{4} = \frac{12}{4} = 3$$

ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น เท่ากับ 3 จึงสรุปเกณฑ์แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้ดังนี้

คะแนนระหว่าง 13 - 16	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 4 ดีมาก
คะแนนระหว่าง 10 - 12	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 3 ดี
คะแนนระหว่าง 7 - 9	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 2 พอใช้
คะแนนระหว่าง 4 - 6	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 1 ปรับปรุง

4. ขั้นพัฒนา

1) นำแบบประเมินชิ้นงาน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของแบบประเมินชิ้นงาน และใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ หรือมากกว่า 0.50 เป็นค่าแสดงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจากการนำแบบประเมินชิ้นงานไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน อยู่ระหว่าง 0.75 – 1.00 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.95 (ภาคผนวก ง)

2) นำแบบประเมินชิ้นงานที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไข ระบุรายละเอียดในการประเมินแต่ละระดับคุณภาพให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3) นำแบบประเมินชิ้นงานที่ได้ปรับปรุง แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง จึงสรุปได้ว่า แบบประเมินชิ้นงานที่สร้างขึ้นมีคุณภาพที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการประเมินชิ้นงาน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) นำแบบประเมินชิ้นงานมาจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินชิ้นงานฉบับสมบูรณ์และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานตัดเย็บ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และเตรียมใช้กับนักเรียนที่เป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ต่อไป

4.4 การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม

การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อใช้เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างการเรียนรู้และการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสังเกตพฤติกรรม จำนวน 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ชุดที่ 2 แบบสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบสังเกตในแต่ละชุดเป็นเครื่องมือแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพของแบบสังเกต ดังนี้

1. ชั้นวิเคราะห์

1) ศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการสังเกต

2) ศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ในหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ พุทธศักราช 2553 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560 กลุ่มทักษะอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสังเกต เพื่อให้แบบสังเกตมีคุณภาพและเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2. ชั้นออกแบบ

- 1) กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตระหว่างการเรียนรู้ และการปฏิบัติงาน
- 2) กำหนดรูปแบบโดยออกแบบเครื่องมือเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale)

ตามแนวคิดแบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) โดยมีระดับคุณภาพ 4 ระดับ

3. ชั้นจัดทำ

สร้างแบบสังเกตและเกณฑ์การประเมิน

สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และแบบสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะอาชีพการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ ทุกหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 13 กิจกรรม และได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรม ดังนี้

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ มีจำนวน 4 รายการ เป็นเครื่องมือแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดแบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) โดยมีระดับคุณภาพ 4 ระดับ คะแนนรวมมีตั้งแต่ 4 – 16 คะแนน นักเรียนที่ได้ระดับคะแนนสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า ในการนำเสนอจะแบ่งเป็น 4 ระดับ โดยแบ่งช่วงคะแนนตามช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น ตามสูตรการคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 489)

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad \frac{(\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด})}{\text{จำนวนระดับ}}$$

$$\frac{(16 - 4)}{4} = \frac{12}{4} = 3$$

ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น เท่ากับ 3 จึงสรุปเกณฑ์แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้ดังนี้

คะแนนระหว่าง 13 - 16	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 4 ดีมาก
คะแนนระหว่าง 10 - 12	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 3 ดี
คะแนนระหว่าง 7 - 9	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 2 พอใช้
คะแนนระหว่าง 4 - 6	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 1 ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีจำนวน 5 รายการ เป็นเครื่องมือแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดแบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) โดยมีระดับคุณภาพ 4 ระดับ คะแนนรวมมีตั้งแต่ 5 – 20 คะแนน นักเรียนที่ได้ระดับคะแนนสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า ในการนำเสนอจะแบ่งเป็น 4 ระดับ โดยแบ่งช่วงคะแนนตามช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น ตามสูตรการคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 489)

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad \frac{(\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด})}{\text{จำนวนระดับ}}$$

$$\frac{(20 - 5)}{4} = \frac{15}{4} = 3.75$$

ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น เท่ากับ 3.75 แปลเป็น 4 จึงสรุปเกณฑ์แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้ดังนี้

คะแนนระหว่าง 17 - 20	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 4 ดีมาก
คะแนนระหว่าง 13 - 16	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 3 ดี
คะแนนระหว่าง 9 - 12	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 2 พอใช้
คะแนนระหว่าง 5 - 8	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ 1 ปรับปรุง

4. ขั้นพัฒนา

1) นำแบบสังเกตพฤติกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของแบบสังเกตพฤติกรรม และใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 เป็นค่าแสดงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจากการนำแบบสังเกตพฤติกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน อยู่ระหว่าง 0.75 – 1.00 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.95 (ภาคผนวก ง)

2) นำแบบสังเกตพฤติกรรมที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไข ให้มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบรูบริคส์ (Rubrics) เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินการปฏิบัติงาน และการประเมินชิ้นงาน โดยการบรรยายถึงคุณลักษณะของพฤติกรรมทั้ง 4 ระดับคุณภาพ

3) นำแบบสังเกตพฤติกรรมที่ได้ปรับปรุง แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง จึงสรุปได้ว่า แบบสังเกตพฤติกรรมที่สร้างขึ้นมีคุณภาพที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) นำแบบสังเกตพฤติกรรมมาจัดพิมพ์เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมฉบับสมบูรณ์ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานตัดเย็บ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และเตรียมใช้กับประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ได้พัฒนาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประเมินคุณภาพของเครื่องมือแล้วทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติโดยการหาค่าทางสถิติ ดังนี้

1. ใช้ IOC หาค่าความสอดคล้องของเครื่องมือ และหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสูตรดังนี้ (เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง, 2555: 11 - 12)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	คือ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	คือ	ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การกำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ +1 หรือ 0 หรือ -1 ดังนี้

+1	แน่ใจว่าถูกต้อง/สอดคล้อง/ตรงกับจุดประสงค์
0	ไม่แน่ใจ
-1	แน่ใจว่าไม่ถูกต้อง/ไม่สอดคล้อง/ไม่ตรงจุดประสงค์

2. ใช้ p หาค่าความยากของแบบทดสอบวัดความรู้งานตัดเย็บ ซึ่งมีสูตรดังนี้ (พิสนุ พองศรี, 2557: 169)

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	R	=	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้น ๆ
	N	=	จำนวนผู้เข้าสอบ

3. ใช้ r หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความรู้งานตัดเย็บ ซึ่งมีสูตรดังนี้ (พิสนุ พองศรี, 2557: 171)

$$\text{ค่าอำนาจจำแนก } r = \frac{H - L}{N_H \text{ หรือ } N_L}$$

เมื่อ	H	=	จำนวนคนกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	L	=	จำนวนคนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
	N_H	=	จำนวนคนกลุ่มสูง
	N_L	=	จำนวนคนกลุ่มต่ำ

4. ใช้ KR-20 ของ Kuder & Richardson หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดความรู้
งานตัดเย็บ ซึ่งมีสูตรดังนี้ (พิสนุ พงศรี, 2557: 165 - 166)

$$r = \frac{k}{k-1} \left[\frac{s_i^2 - \sum pq}{s_i^2} \right]$$

เมื่อ k = จำนวนข้อสอบ
 p = สัดส่วนของผู้ทำถูกแต่ละข้อ
 q = $1 - p$
 s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนที่สอบได้

5. ใช้ E_1/E_2 หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติ
ทักษะการตัดเย็บ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งมีสูตรดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556: 10)

$$\text{สูตร 1} \quad E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{\bar{x}}{A} \times 100$$

เมื่อ

E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ คือ คะแนนรวมของแบบฝึกปฏิบัติกิจกรรม
หรืองานที่ทำระหว่างเรียน
 A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกปฏิบัติทุกชิ้นรวมกัน
 N คือ จำนวนผู้เรียน

$$\text{สูตร 2} \quad E_2 = \frac{\sum F}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{\bar{F}}{B} \times 100$$

เมื่อ

E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ คือ คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน
 B คือ คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
และคะแนนจากการประเมินงานสุดท้าย
 N คือ จำนวนผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 3 : การทดลองและศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ (Research : R2)

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย เป็นการนำรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ และชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่ จำนวน 5 คน โดยมีรูปแบบการวิจัยเป็นแบบการดำเนินงานศึกษากลุ่มตัวอย่างเพียง 1 กลุ่ม มีการวัดผลก่อนการทดลอง (O₁) หลังจากการจัดกระทำตามโปรแกรม (X) แล้วมีการวัดผลหลังการทดลอง (O₂) (One group pretest - posttest design) ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 84 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ คือ

1. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้
3. เพื่อประเมินทักษะการปฏิบัติงานการตัดเย็บ
4. เพื่อประเมินชิ้นงานจากการปฏิบัติงานการตัดเย็บ
5. เพื่อประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้และพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่

2. ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพร์ปัญญาคุณ จังหวัดแพร่

3. แบบประเมินผลการเรียนรู้

3.1 แบบทดสอบวัดความรู้

3.2 แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.3 แบบประเมินชิ้นงาน

3.4 แบบสังเกตพฤติกรรม

ชุดที่ 1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ชุดที่ 2 แบบสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

วิธีดำเนินการวิจัย

ในขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้การเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ (Research : R2) นี้มีวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 1. ขั้นเตรียมการทดลอง 2. ขั้นตอนการทดลอง และ 3. ขั้นหลังการทดลอง มีขั้นตอนและรายละเอียด ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรายวิชาทักษะอาชีพงานตัดเย็บ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ จำนวน 5 คน

ระดับความสามารถของประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ มีระดับสติปัญญาระหว่าง 61 - 67 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรายวิชาทักษะ อาชีพงานตัดเย็บ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5 คน ซึ่งมีระดับความสามารถใกล้เคียงกันและมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

นักเรียนคนที่ 1 อายุ 16 ปี เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับสติปัญญา 64

จุดเด่น : มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือในการหยิบจับและบังคับทิศทางในการเคลื่อนไหวของมือได้ดี มีสภาพการมองเห็นปกติ มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาที่ดี มีนิสัยรักการเรียนรู้ มีทักษะในการฟังที่ดีและสามารถปฏิบัติตามคำบอกได้ดี

จุดด้อย : ไม่เข้าใจรูปแบบลักษณะของพื้นฐานงานตัดเย็บ ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นใช้เทคนิคการตัดเย็บแบบใด ไม่สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนได้ และประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนรู้ในการปฏิบัติงานได้น้อย ไม่มีสมาธิในการทำงานวอกแวกง่าย ขาดความอดทนในการทำงาน ส่งผลให้มีทักษะในการปฏิบัติงานต่ำ

ความสามารถพื้นฐาน : พื้นฐานปัจจุบันสามารถอ่านคำ ข้อความง่าย ๆ เพื่อเชื่อมโยงกับรูปภาพ ตัวอย่างผลงาน และการแสดงตัวอย่างการปฏิบัติได้ มีทักษะในการเล่นแบบจากการสาธิตขั้นตอนสั้น ๆ มีทักษะในการวัดโดยใช้เครื่องมือวัดหน่วยมาตรฐาน

ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะอาชีพ : มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีทักษะที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ และมีความสุขในการทำงาน

ความสามารถในทักษะการตัดเย็บ : นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้เรื่องการตัดเย็บ รู้จักวัสดุ อุปกรณ์ในการตัดเย็บเป็นส่วนใหญ่ สามารถเลือกมาใช้ในการตัดเย็บได้แต่ยังไม่สามารถดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ได้ รู้จักส่วนประกอบต่าง ๆ ของจักรเย็บผ้าบางส่วนแต่ยังไม่สามารถใช้จักรเย็บผ้าได้ มีทักษะในการตัดผ้าด้วยกรรไกรได้ค่อนข้างตรงตามเส้นที่กำหนด ไม่สามารถสร้างชิ้นงานด้วยตนเองได้

นักเรียนคนที่ 2 อายุ 16 ปี เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับสติปัญญา 67

จุดเด่น : มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือในการหยิบจับและบังคับทิศทางในการเคลื่อนไหวของมือได้ดีมาก มีสภาพการมองเห็นปกติ มีความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาที่ดี มีสมาธิและความอดทนในการทำงาน รักการเรียนรู้ มีทักษะในการสนทนาโต้ตอบ และกล้าแสดงออกในการถามคำถามหรือแสดงความคิดเห็น

จุดด้อย : ไม่เข้าใจรูปแบบลักษณะของพื้นฐานงานตัดเย็บ ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นใช้เทคนิคการตัดเย็บแบบใด ไม่สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนได้ และประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนรู้ในการปฏิบัติงานได้น้อย ส่งผลให้มีทักษะในการปฏิบัติงานต่ำ

ความสามารถพื้นฐาน : พื้นฐานปัจจุบันสามารถอ่านคำ ข้อความง่าย ๆ เพื่อเชื่อมโยงกับรูปภาพ ตัวอย่างผลงาน และการแสดงตัวอย่างการปฏิบัติได้ มีทักษะในการเลียนแบบจากตัวอย่าง และจากรูปภาพ มีทักษะในการวัดโดยใช้เครื่องมือวัดหน่วยมาตรฐาน

ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะอาชีพ : มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีทักษะที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ใฝ่เรียนรู้และมีความสุขในการทำงาน

ความสามารถในทักษะการตัดเย็บ : นักเรียนรักการทำงานตัดเย็บงานฝีมือต่าง ๆ และมีความสนใจในการเรียนรู้การตัดเย็บ มีความอดทนสูงในการทำงาน รู้จักวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือในการตัดเย็บเป็นส่วนใหญ่ สามารถเลือกวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือมาใช้ในการตัดเย็บได้ค่อนข้างถูกต้องเหมาะสม แต่ยังไม่สามารถดูแลรักษาได้เรียบร้อยเท่าที่ควร รู้จักส่วนประกอบต่าง ๆ ของจักรเย็บผ้าเป็นบางส่วนแต่ยังไม่สามารถใช้จักรเย็บผ้าได้ สามารถตัดผ้าด้วยกรรไกรได้ตรงตามเส้นที่กำหนด ไม่สามารถสร้างชิ้นงานด้วยตนเองได้

นักเรียนคนที่ 3 อายุ 18 ปี เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับสติปัญญา 63

จุดเด่น : มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือในการหยิบจับและบังคับทิศทางในการเคลื่อนไหวของมือได้ดี มีสภาพการมองเห็นปกติ มีความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาที่ดี

จุดด้อย : ไม่เข้าใจรูปแบบลักษณะของพื้นฐานงานตัดเย็บ ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นใช้เทคนิคการตัดเย็บแบบใด ไม่สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนได้ ขาดระเบียบในการทำงาน ใจร้อนหงุดหงิดง่าย ไม่มีสมาธิในการทำงานวอกแวกง่าย ไม่มีทักษะในการวัดโดยใช้เครื่องมือวัดหน่วยมาตรฐาน ส่งผลให้มีทักษะในการปฏิบัติงานต่ำ

ความสามารถพื้นฐาน : พื้นฐานปัจจุบันสามารถอ่านคำ ข้อความง่าย ๆ เพื่อเชื่อมโยงกับรูปภาพ ตัวอย่างผลงาน และการแสดงตัวอย่างการปฏิบัติได้ มีทักษะในการเลียนแบบจากการสาธิตขั้นตอนสั้น ๆ

ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะอาชีพ : มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีทักษะที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ และให้การช่วยเหลือผู้อื่นในการทำงานดี มีความสุขในการทำงาน

ความสามารถในทักษะการตัดเย็บ : นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้การตัดเย็บ รู้จักวัสดุ อุปกรณ์ในการตัดเย็บเป็นบางส่วน สามารถเลือกมาใช้ในการตัดเย็บได้ ไม่สามารถเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ให้พร้อมในการทำงาน และไม่สามารถดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ได้ รู้จักส่วนประกอบต่าง ๆ ของจักรเย็บผ้าเป็นบางส่วนแต่ยังไม่สามารถใช้จักรเย็บผ้าได้ มีทักษะในการตัดผ้าด้วยกรรไกรได้ค่อนข้างตรงตามเส้นที่กำหนด ไม่สามารถสร้างชิ้นงานด้วยตนเองได้

นักเรียนคนที่ 4 อายุ 17 ปี เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับสติปัญญา 66

จุดเด่น : มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือในการหยิบจับและบังคับทิศทางในการเคลื่อนไหวของมือได้ดีพอสมควร มีสภาพการมองเห็นปกติ มีความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาที่ดี มีสมาธิและความอดทนในการทำงาน รักการเรียนรู้ มีทักษะในการสนทนาได้ตอบ

จุดด้อย : ไม่เข้าใจรูปแบบลักษณะของพื้นฐานงานตัดเย็บ ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นใช้เทคนิคการตัดเย็บแบบใด ไม่สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนได้ ทำงานได้ช้าเนื่องจากอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ ส่งผลให้มีทักษะในการปฏิบัติงานต่ำ

ความสามารถพื้นฐาน : พื้นฐานปัจจุบันสามารถอ่านคำ ข้อความง่าย ๆ เพื่อเชื่อมโยงกับรูปภาพ ตัวอย่างผลงาน และการแสดงตัวอย่างการปฏิบัติได้ มีทักษะในการเลียนแบบจากตัวอย่าง มีทักษะในการวัดโดยใช้เครื่องมือวัดหน่วยมาตรฐาน

ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะอาชีพ : มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีทักษะที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น และมีความสุขในการทำงาน

ความสามารถในทักษะการตัดเย็บ : นักเรียนรักการทำงานตัดเย็บงานฝีมือต่าง ๆ และมีความสนใจในการเรียนรู้การตัดเย็บ มีความอดทนสูงในการทำงาน รู้จักวัสดุ อุปกรณ์ในการตัดเย็บเป็นส่วนใหญ่ สามารถเลือกวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือมาใช้ในการตัดเย็บได้ค่อนข้างถูกต้องเหมาะสม แต่ยังไม่สามารถดูแลรักษาได้เรียบร้อยเท่าที่ควร รู้จักส่วนประกอบต่าง ๆ ของจักรเย็บผ้าเป็นบางส่วน แต่ยังไม่สามารถใช้จักรเย็บผ้าได้ สามารถตัดผ้าด้วยกรรไกรได้ค่อนข้างตรงตามเส้นที่กำหนด ไม่สามารถสร้างชิ้นงานด้วยตนเองได้

นักเรียนคนที่ 5 อายุ 17 ปี เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับสติปัญญา 61

จุดเด่น : มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อในการหยิบจับและบังคับทิศทางในการเคลื่อนไหวของมือได้ดีพอสมควร มีสภาพการมองเห็นปกติ มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ค่อนข้างดี มีสมาธิและความอดทนในการทำงาน รักการเรียนรู้และสนใจสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ

จุดด้อย : ไม่เข้าใจรูปแบบลักษณะของพื้นฐานงานตัดเย็บ ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าผลิตภัณฑ์แต่ละชิ้นใช้เทคนิคการตัดเย็บแบบใด ไม่สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนได้ ใจร้อนเร่งรีบในการทำงาน ทำงานโดยไม่รอคำสั่ง ไม่มีทักษะในการวัดโดยใช้เครื่องมือวัดหน่วยมาตรฐาน ส่งผลให้มีทักษะในการปฏิบัติงานต่ำ

ความสามารถพื้นฐาน : พื้นฐานปัจจุบันสามารถอ่านคำง่าย ๆ และอ่านจากภาพได้ เพื่อเชื่อมโยงรูปภาพกระบวนการขั้นตอน ตัวอย่างผลงาน และการแสดงตัวอย่างการปฏิบัติได้ มีทักษะในการเลียนแบบจากการสาธิตขั้นตอนสั้น ๆ

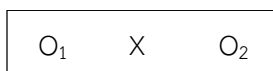
ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะอาชีพ : มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีทักษะที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และให้การช่วยเหลือผู้อื่นในการทำงาน มีความสุขในการทำงาน

ความสามารถในทักษะการตัดเย็บ : นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้การตัดเย็บ รู้จักวัสดุ อุปกรณ์ในการตัดเย็บเป็นบางส่วน สามารถเลือกมาใช้ในการตัดเย็บได้แต่ยังไม่สามารถเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือให้พร้อมในการทำงาน และไม่สามารถดูแลรักษาวัสดุ อุปกรณ์ได้ รู้จักส่วนประกอบต่าง ๆ ของจักรเย็บผ้าเป็นบางส่วนและยังไม่สามารถใช้จักรเย็บผ้าได้ มีทักษะในการตัดผ้าด้วยกรรไกรได้ค่อนข้างตรงตามเส้นที่กำหนด ไม่สามารถสร้างชิ้นงานด้วยตนเองได้

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการดำเนินงานศึกษากลุ่มตัวอย่างเพียง 1 กลุ่ม (One group pretest - posttest design) คือ การพัฒนาการเรียนการสอน โดยมีการวัดผลก่อนการทดลอง (O_1) จากนั้นให้นักเรียนเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ (X) แล้วจึงทำการวัดผลหลังการทดลอง (O_2) (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559: 538)

แบบการทดลอง

X หมายถึง การทดลองใช้นวัตกรรม

O_1 หมายถึง การวัดผลก่อนการทดลองใช้นวัตกรรม

O_2 หมายถึง การวัดผลหลังการทดลองใช้นวัตกรรม

นวัตกรรม คือ รูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยเตรียมสถานที่และเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ห้องปฏิบัติการงานอาชีพ โรงเรียนแพระปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนตามปกติ และเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการตัดเย็บ

1.2 ผู้วิจัยเตรียมผู้เรียน โดยชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงวิธีการเรียนการสอน ซึ่งเป็นวิธีการที่เปลี่ยนแปลงจากวิธีการเรียนการสอนแบบเดิม เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมก่อนการเรียน

2. ขั้นตอนการทดลอง

เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง อยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาในการเรียนทั้งหมด 84 ชั่วโมง โดยดำเนินการดังนี้

2.1 ก่อนการทดลองผู้วิจัยดำเนินการวัดผลก่อนการจัดการเรียนการสอน โดยทดสอบก่อนเรียน และประเมินการปฏิบัติงานก่อนเรียน

2.2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ

2.3 หลังการทดลองผู้วิจัยดำเนินการวัดผลหลังการจัดการเรียนการสอน โดยทดสอบหลังเรียน ประเมินการปฏิบัติงานหลังเรียน ประเมินชิ้นงาน สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

3. ขั้นหลังการทดลอง

เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เรียนที่ได้จากการทดลองทั้งหมดแล้ววิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ และสรุปผลการดำเนินการทดลองเพื่อนำเสนอในงานวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. เก็บข้อมูลจากการประเมินการเรียนรู้ โดยการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง
2. เก็บข้อมูลจากการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยประเมินก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง
3. เก็บข้อมูลจากการประเมินชิ้นงานหลังจากการปฏิบัติกิจกรรม
4. เก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในระหว่างเรียนทั้งพฤติกรรมการเรียนรู้ และพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดความรู้ แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน แบบประเมินชิ้นงาน และแบบสังเกตพฤติกรรม รวบรวมข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอนแต่ละกิจกรรมและนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อดูผลการเรียนรู้ และพัฒนาการในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม โดยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดความรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บในกิจกรรมที่ 1 ถึง 3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนใช้สถิติการหาค่าพัฒนาการของผู้เรียน

การหาค่าพัฒนาการ (เมฆา นวลศรี, 2556: 256)

$$\text{พัฒนาการของผู้เรียน} = \frac{\text{คะแนนหลังเรียน(Post)} - \text{คะแนนก่อนเรียน(Pre)}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนก่อนเรียน(Pre)}} \times 100$$

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนจากการประเมินก่อนเรียน และหลังเรียนใช้สถิติการหาค่าพัฒนาการของผู้เรียน

การหาค่าพัฒนาการ (เมฆา นวลศรี, 2556: 256)

$$\text{พัฒนาการของผู้เรียน} = \frac{\text{คะแนนหลังเรียน(Post)} - \text{คะแนนก่อนเรียน(Pre)}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนก่อนเรียน(Pre)}} \times 100$$

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินชิ้นงาน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยประเมินค่าระดับคุณภาพของชิ้นงานแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิทสเกล (Likert Scale) หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยในแต่ละระดับ ใช้สูตรคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale)

การหาค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 123 – 124)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

การคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 489)

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\frac{(4 - 1)}{4} = \frac{3}{4} = 0.75$$

ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น เท่ากับ 0.75 ซึ่งสามารถสรุปเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.25 – 4.00	หมายถึง คุณภาพของชิ้นงานอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.24	หมายถึง คุณภาพของชิ้นงานอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.75 – 2.49	หมายถึง คุณภาพของชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.74	หมายถึง คุณภาพของชิ้นงานอยู่ในระดับปรับปรุง

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมิน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยประเมินค่าระดับคุณภาพของพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิทสเกล (Likert Scale) หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยในแต่ละระดับ ใช้สูตรคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale)

การหาค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 123 – 124)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

การคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale) (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2548: 489)

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\frac{(4 - 1)}{4} = \frac{3}{4} = 0.75$$

ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น เท่ากับ 0.75 ซึ่งสามารถสรุปเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.25 – 4.00	หมายถึง พฤติกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.20 – 3.24	หมายถึง พฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.75 – 2.49	หมายถึง พฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.74	หมายถึง พฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับปรับปรุง

5. ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเกณฑ์การประเมิน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยประเมินค่าระดับคุณภาพของพฤติกรรมในการปฏิบัติงานแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิทสเกล (Likert Scale) หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยในแต่ละระดับ ใช้สูตรคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale)

การหาค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 123 – 124)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

การคำนวณอันตรภาคชั้น (Interval Scale) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 489)

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\frac{(4 - 1)}{4} = \frac{3}{4} = 0.75$$

ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น เท่ากับ 0.75 ซึ่งสามารถสรุปเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.25 – 4.00	หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.24	หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.75 – 2.49	หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.74	หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 4 : การปรับปรุงและนำเสนอการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ (Development : D2)

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการนำข้อมูลจากผลการทดลองมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนฉบับสมบูรณ์แล้วเผยแพร่ต่อไป

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ คือ

1. เพื่อสรุปข้อค้นพบจากการทดลองใช้และการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บโดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ
2. เพื่อการนำเสนอการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ ฉบับสมบูรณ์และเผยแพร่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบฟอร์มการจัดทำรายงานผลการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สรุปข้อค้นพบจากผลการทดลองใช้และปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน

1.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ทั้งข้อมูลในการประเมินความรู้ ข้อมูลการประเมินผลการปฏิบัติงาน ข้อมูลการประเมินชิ้นงาน และข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนมาปรับปรุง พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถสรุปประเด็นการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนได้ ดังนี้

1.1.1 ปรับคำอธิบายขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ เพื่อให้มีความชัดเจน เหมาะสมและครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้ และเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสาธิต

เป็นการแสดงทักษะการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนที่สมบูรณ์ ครบถ้วน ในภาพรวมตั้งแต่ต้นจนจบ (เพิ่มเติม) โดยการสาธิตเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นปกติตามธรรมชาติ ไม่เร็วหรือช้าจนเกินไป ครูอธิบายรายละเอียดทักษะการปฏิบัติงานระหว่างการสาธิต หลังจบการสาธิต ครูจะต้องชี้แนะหรือเน้นย้ำในส่วนที่สำคัญ และให้ผู้เรียนสรุปผลจากการสาธิต (เพิ่มเติม)

2) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเลียนแบบ

เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนทำตาม หรือเลียนแบบ โดยครูแบ่งการปฏิบัติงานเป็น ทักษะย่อย ๆ ให้ผู้เรียนสังเกตแบบอย่างทักษะการปฏิบัติ (เพิ่มเติม) และทำตามทีละขั้นตอน ครูเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามจนกระทั่งเกิดความเข้าใจและทำตามได้

3) ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการฝึกปฏิบัติ

เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง เชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็น ทักษะที่สมบูรณ์ตั้งแต่ต้นจนจบ (เพิ่มเติม) โดยไม่มีการสาธิตและไม่มีแบบอย่างให้ดู ผู้เรียนได้ฝึกฝน การปฏิบัติงานทุกขั้นตอนของทักษะตามชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ ครูคอยสังเกตและให้คำแนะนำ ช่วยเหลือจนกระทั่งทำได้ถูกต้องแล้วจึงให้ฝึกหลาย ๆ ครั้ง จนเกิดความชำนาญ ครูอาจแนะนำเทคนิค วิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น (เพิ่มเติม)

4) ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการสะท้อนผล

เป็นขั้นการทบทวนการปฏิบัติงาน โดยผู้เรียนร่วมกับผู้สอนวิเคราะห์ การปฏิบัติงานของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจุดบกพร่อง ค้นพบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน และวางแผนหาแนวทาง (เพิ่มเติม) ในการปรับปรุงพัฒนา และแก้ไขปัญหาได้ ผู้เรียนเปรียบเทียบ ชิ้นงานของตนกับชิ้นงานต้นแบบเพื่อการพัฒนาชิ้นงาน ครูควรใช้คำถามในการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด และแสดงความคิดเห็น (เพิ่มเติม)

5) ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการปรับปรุงพัฒนา

เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงพัฒนาทักษะ หรือการปฏิบัติงานของตนเอง ให้ดียิ่งขึ้น โดยการนำแนวทางการปรับปรุงพัฒนาที่ได้วางแผนไว้มา (เพิ่มเติม) ปฏิบัติงานใหม่อีกครั้งหนึ่ง ผู้เรียนสามารถประยุกต์ทักษะเพื่อการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ (เพิ่มเติม)

1.1.2 เพิ่มการใช้สื่อเทคโนโลยีในการช่วยเสริมประสิทธิภาพในกิจกรรมการเรียน การสอนในขั้นตอนต่าง ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอน

1.1.3 เพิ่มบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในการตัดเย็บให้มีส่วนร่วมในการจัด การเรียนการสอน โดยจัดให้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติการตัดเย็บ แก่ผู้เรียนในบางคาบเรียน

1.1.4 เพิ่มกิจกรรมพิเศษให้ผู้เรียนได้เยี่ยมชม ศึกษาดูงานสถานประกอบการ เพื่อให้ได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากหลายมิติ เป็นการเพิ่มให้ผู้เรียนมี ความเชื่อมั่น ในการพัฒนาทักษะปฏิบัติการตัดเย็บอย่างมีความหมาย

1.1.5 เพิ่มกิจกรรมในชั้นตอนที่ 5 โดยจัดให้มีการนำเสนอชิ้นงานที่ได้จากการปฏิบัติงานของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสชื่นชมผลงานของผู้อื่น และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ชิ้นงานนั้นซึ่งกันและกัน

1.1.6 เพิ่มบทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานตัดเย็บ โดยการเชิญผู้ปกครองมาร่วมรับทราบแนวทางการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน รับทราบผลการพัฒนาทักษะ และร่วมกันวางแผนต่อยอดการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานตัดเย็บเพื่อมุ่งสู่การประกอบอาชีพต่อไป

2. จัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บฉบับสมบูรณ์ให้มีความถูกต้อง ชัดเจน เพื่อให้ผู้สนใจสามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง โดยมีรายละเอียดของรูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพรวปัญญาคุณกุล จังหวัดแพรว ฉบับสมบูรณ์

3. จัดทำรายงานผลการวิจัย และเผยแพร่

ผู้วิจัยได้จัดทำรายงานผลการวิจัยตามรูปแบบการรายงานการวิจัย 5 บท เรื่อง การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพรวปัญญาคุณกุล จังหวัดแพรว ฉบับสมบูรณ์ และทำการเผยแพร่รายงานผลการวิจัยไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และเผยแพร่โดยการนำเสนอในสถานศึกษา และนำเสนอผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองที่ได้จากการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนงานตัดเย็บ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติทักษะการตัดเย็บ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแพรวปัญญาคุณกุล จังหวัดแพรว และรวบรวมผลการวิจัยทั้งหมดมาเรียบเรียงตามรูปแบบรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาวิเคราะห์เชิงบรรยาย และนำเสนอเนื้อหาตามค่าสถิติการวิจัยที่กำหนด